

वार्षिक आदिवासी घटक कार्यक्रम
२०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत
योजनांचा निधी वितरीत करणेबाबत.....
(पुरवणी मागणी माहे डिसेंबर, २०२५)

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: बीयुडी-२०२५/प्र.क्र.०२/ कार्यासन-६
विस्तार इमारत, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
तारीख : १६ जानेवारी, २०२६.

वाचा :-

- १) केंद्र शासनाच्या अर्थ मंत्रालयाचे पत्र क्र. F.No.1(13)/PFMS/2020, दि. 16.02.2023.
- २) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. संकीर्ण-१०१८/क्र.४६/अर्थोपाय, दि. ०५ डिसेंबर, २०२३.
- ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र. ४४/अर्थ-३, दि. ०७ एप्रिल, २०२५.
- ४) आदिवासी विकास विभाग, शा.नि.क्र.बीयुडी-२०२५/प्र.क्र.०२/कार्या-६, दि.२१.०४.२०२५.
- ५) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. पूरक-२०२५/प्र.क्र. ६५/अर्थ-३, दि. १४ जुलै, २०२५.
- ६) आदिवासी विकास विभाग, शा.नि.क्र.बीयुडी-२०२५/प्र.क्र.०२/कार्या-६, दि.२८.०७.२०२५.
- ७) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.पूरक-२०२५/प्र.क्र.८४ /अर्थ-३, दि.०५.०९.२०२६.

परिपत्रक

केंद्र पुरस्कृत योजनांसदर्भात केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला केंद्र हिशाचा निधी व समरूप राज्य हिशाचा निधी विहित मुदतीत सिंगल नोडल खात्यात वर्ग करण्याबाबत वित्त विभागामार्फत संदर्भ क्र. (०२) येथील दि. ०५ डिसेंबर, २०२३ च्या शासन परिपत्रकान्वये आवश्यक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. (०३) येथील शासन परिपत्रकान्वये सन २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा निधी एकूण अर्थसंकल्पीय तरतुदीच्या १०० टक्के मर्यादेत बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे. या पार्श्वभूमीवर संदर्भ क्र.(०४) येथील शासन परिपत्रकान्वये वार्षिक आदिवासी घटक कार्यक्रम २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी करण्यात आलेली मूळ अर्थसंकल्पीय तरतूद (केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा) १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे.

२. आता, वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. (०७) येथील परिपत्रकान्वये, केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी पुरवणी मागणी (डिसेंबर,२०२५) द्वारे अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली तरतूद केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा निधी सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे.

३. या पार्श्वभूमीवर या परिपत्रकान्वये वार्षिक आदिवासी घटक कार्यक्रम २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी पुरवणी मागणी (डिसेंबर, २०२५) द्वारे अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली तरतूद (केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा) १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत आहे.

या अनुषंगाने वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. (०७) येथील दि. ०५ जानेवारी, २०२६ च्या शासन परिपत्रकातील सूचना विचारात घेऊन, आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत प्राप्त होणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या निधी वितरणाबाबत आवश्यक ती कार्यवाही करावी :-

- १) संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव यांनी केंद्र शासनाकडून वितरीत करण्यात आलेल्या निधीबाबतचा वितरण आदेश केंद्र शासनाकडून मिळवून सदर निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा झाल्याची खातरजमा वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेकडून प्रत्येक कार्यालयीन दिवशी त्या विभागास पाठविण्यात येणाऱ्या ई-मेलच्या आधारे त्यांच्या स्तरावरच करून घेण्यात यावी. आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत ज्या योजनांच्या बाबतीत केंद्र शासनाकडून वितरीत झालेला निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत प्राप्त झाला असेल, अशा योजनांच्या बाबतीत सदर केंद्र हिशाचा निधी त्यास समरूप राज्य हिशाच्या निधीसह सिंगल नोडल खात्यावर वर्ग करण्यासाठी तात्काळ वितरीत करण्यात यावा व केंद्र शासनाने दि. १६ फेब्रुवारी, २०२३ च्या पत्रान्वये विहित केल्यानुसार केंद्र शासनाकडून प्राप्त सदर निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा झाल्यापासून ३० कॅलेंडर दिवसांमध्ये समरूप राज्य हिशासह निधी संबंधित योजनेच्या सिंगल नोडल खात्यावर जमा केला जाईल, याची दक्षता घ्यावी.
- २) याकरिता केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त झाल्यानंतर १० दिवसांच्या कालावधीत निधी वितरणाचे आदेश निर्गमित केले जातील व कोषागारात देयक सादर करून कोणत्याही परिस्थितीत ३० कॅलेंडर दिवसांपूर्वी असा निधी संबंधित योजनेच्या सिंगल नोडल खात्यामध्ये जमा केला जाईल, याची खातरजमा संबंधित प्रशासकीय विभागाने करावी. यासाठी नस्ती वित्त विभागाकडे पाठविण्याची आवश्यकता नाही.
- ३) यानुसार कार्यवाही करण्याची तसेच, केंद्र शासनाचा निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत प्राप्त झाल्याशिवाय निधी वितरीत केला जाणार नाही, याची दक्षता घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव यांची राहील.

- ४) अर्थसंकल्पीय तरतूद पुरेशी नसल्यामुळे पुनर्विनियोजनाची आवश्यकता असेल, अशा प्रकरणात, संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्यामार्फत आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या अन्य योजनांच्या बचतीच्या तरतुदी विचारात घेऊन, आवश्यक प्रस्ताव विहित पद्धतीने आदिवासी विकास विभागामार्फत (केंद्र हिंशाचा निधी प्राप्त झाल्यापासून ७ दिवसांत) वित्त विभागास तात्काळ सादर करावेत व पुनर्विनियोजनास मान्यता घेऊन सदर निधी केंद्र हिंसा प्राप्त झाल्यापासून ३० कॅलेंडर दिवसांत सिंगल नोडल खात्यावर जमा होईल, याची दक्षता घ्यावी.
- ५) मागील वर्षामधील केंद्र शासनाचा निधी चालू वर्षी खर्च करावयाचा असल्यास त्यास आवश्यकतेनुसार यथास्थिती आदिवासी विकास विभाग व वित्त विभागाची सहमती घेणे अनिवार्य राहील, ही कार्यवाही देखील ३० कॅलेंडर दिवसांत पूर्ण करावी.
- ६) केंद्र शासनाच्या दि. १६ फेब्रुवारी, २०२३ च्या पत्रामध्ये नमूद केल्यानुसार व्याज प्रदान करावे लागल्यास, त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाची राहील.
- ७) आदिवासी घटक कार्यक्रम २०२५-२६ अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या (केंद्र हिंसा व समरूप राज्य हिंसा) संभाव्य बचतीच्या तरतुदी वेळीच आदिवासी विकास विभागास कळविण्यात याव्यात. जेणेकरून बचतीच्या तरतुदी प्राधान्यक्रम क्षेत्राच्या योजनांकडे पुनर्विनियोजित करता येतील.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२६०११६१५०१५१३४२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्रदिप मोरे)

सह सचिव (अ.का.), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
३. मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. सर्व मा.मंत्री आणि मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई.

६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
७. सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
८. सचिव, आदिवासी विकास विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान महालेखापाल-१/२ (लेखा व परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर
१०. प्रधान महालेखापाल- १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर
११. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१२. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
१३. निवासी लेखाधिकारी, मुंबई
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, मुंबई
१५. सर्व सह सचिव/ उप सचिव/ अवर सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. सर्व कक्ष अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. निवड नस्ती, कार्यासन-६, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई